

Kolesarski trojček po Nemčiji, Švici in Italiji

Najprej je bil v načrtu le Engadin, dolina na jugovzhodu Švice, nato so sledila prelaganja odhoda zaradi slabih vremenskih napovedi, kajti kolesarjenje v slabem vremenu in megli na nadmorski višini 2.000 m ni ravno najbolj zabavno. Končno je padla odločitev, da v nestabilnem vremenu najprej obkolesariva Bodensko jezero in se nato pomakneva nižje. Za zaključek sva dva dni v družbi brata in svakinje obiskala še Valle Aurino, njuno priljubljeno destinacijo. Potopis je zato mala mešanica potepanja in kolesarjenja, parcialno uporabnega za vsakega nekaj in za različne ukuse.

Ponedeljek, 2. julij 2018: Ljubljana – Memmingen: 542 km

Odhod iz Ljubljane ob 7,30, prvi odmor po 300 km na znanem P ob Chimsee, drugi odmor v Landsberg am Lech, kjer sva si v dobri urici ogledala privlačno mesto. Parkiraš po sreči nekje čim bližje mesta in na potep. Mesto je privlačno, predvsem osrednji trg s katedralo, ozkimi ulicami in oboki, mestno obzidje z vrsto vhodnih vrat, med njimi najbolj znana Bayertor, ena največjih gotških utrdb te vrste v južni Nemčiji.

Naslednji postanek je bil ob opatiji Ottobeuren (47.94204, 10.29666), v velikem razcvetu že pod Karlom Velikim, njena cerkev je največja baročna cerkev v Nemčiji, orgle sv. Trojice pa so ene najboljših v Evropi. Na trgu pod mogočnim stopniščem je več dobrih restavracij s senčnimi vrtovi in hladnim pirom.

Proti večeru sva dosegla cilj, mesto Memmingen, kjer sva se ob 18,30 postavila na predzadnji od 20 mest na PZA. Za nama je prišlo vsaj še 10 posadk, ki so nadaljevali pot kam drugam. Obisk prijetnega mesta z obzidjem in lepimi hišami ter trgi sva opravila še ob sončnem zahodu, pozneje so se ulice kar hitro spraznile.

Spanje PZA Memmingen, 47.99546, 10.18239 – 5 eur, 100 lit vode ali 4 Ah štruma 0,50 eur
P Ottobeuren 47.94204, 10.29666, brezplačno

Torek: Krumbach, Gunzburg: 74 km, kolo 68 km

Obisk turistične pisarne in nabira materiala sta naju nagovorila, da še en dan ostaneva v okraju. Dve lepi kolesarski poti z vmesnimi mesti in samostani sta se nama zdeli vredni spremembe načrta. S kemperjem sva se premaknila do Krumbacha (P v parku ob žel. postaji 48.24668, 10.36205 - možno spanje), od tu pa po Kammental Radweg ob reki do Bebbingena, nato do samostana Wetterhausen in naprej do Gunzburga, kjer sva si privoščila hitro pizzo in pirček v senčki na glavnem trgu, nato nazaj po Gunztal Radweg preko Waldstattna. Kolesarka je lepa, poteka ob dveh rekah oz. potokih, dobro označena in predvsem varna. Primerna za ogrevanje pred resnimi naskoki. Kljub prijetnemu okolju v senčki in potoku v Krumbachu sva se odločila za povratek na že znan PZA v Memmingenu, predvsem zaradi električnega priključka za polnjenje kolesarskih baterij. Zvečer ponoven skok v mesto.

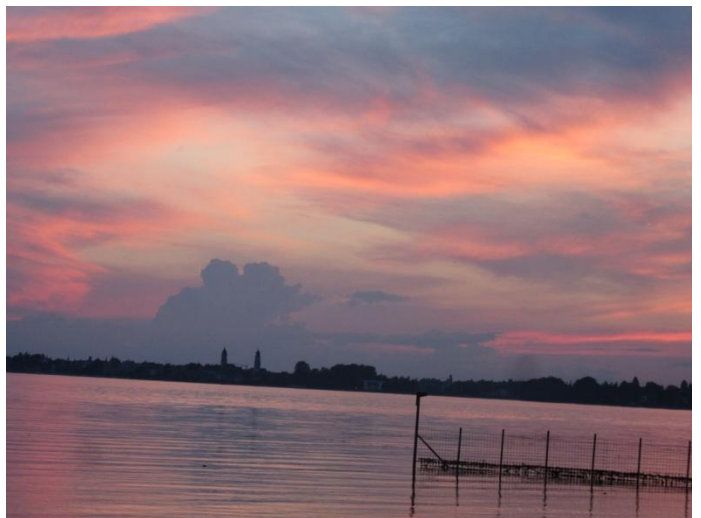
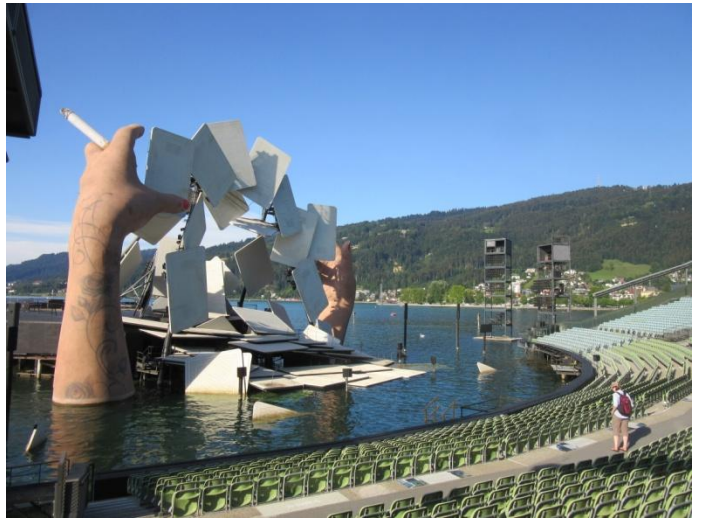
Spanje PZA Memmingen

Sreda: Lindau, Bregenz: 71 km; kolo 32 km

Zjutraj premik do Bodenskega jezera. Za prvo postajo sva izbrala najbližje mesto, Lindau in se parkirala na PZA ob kampu, kakšne 4 km iz mesta. PZA je ob kolesarski stezi in zraven lokalne železniške proge (ponoči vlaki niso vozili), a ob simpatičnem kampu, ki je tudi lastnik PZA-ja, zato so tam tuši in wc. S kolesom sva se podala na ogled mesta, ki že kaže mondenost Bodenskega jezera, saj leži na največjem otoku jezera, v mesto peljeta dva mostova. Mogočni vhod v пристanišče varujeta bavarski lev in svetilnik, obrežje pa še svetilnik Mangturm iz 13. stoletja. Skozi predmestje speljana kolesarska steza ni prav navdušila, zato sva se po kosilu odpravila še na drugo stran do Bregenza, kjer sva si ogledala mesto, se povzpela na Martinsturm z lepim razgledom na mesto in pristanišče ter odkolesarila naprej do plavajočega odra, ki je že leta prizorišče enega najbolj spektakularnih opernih festivalov v Evropi. Ogledala sva si lahko le pripravljeno sceno, na najino žalost pa se festival z otvoritveno predstavo Carmen pričinja šele konec meseca. Ta del poti je že bližje tako opevani kolesarski stezi okoli jezera, ki vsako poletje privabi trume eno in večdnevni kolesarjev. Po prijetnem tušu še nastop požiralcev ognja in kozarček pred spanjem na terasi ob večerno osvetljenem jezeru.

Spanje Lindau, Camperstop, 47.53777, 9.73142 – 14 eur, kopalnice in wc v kampu

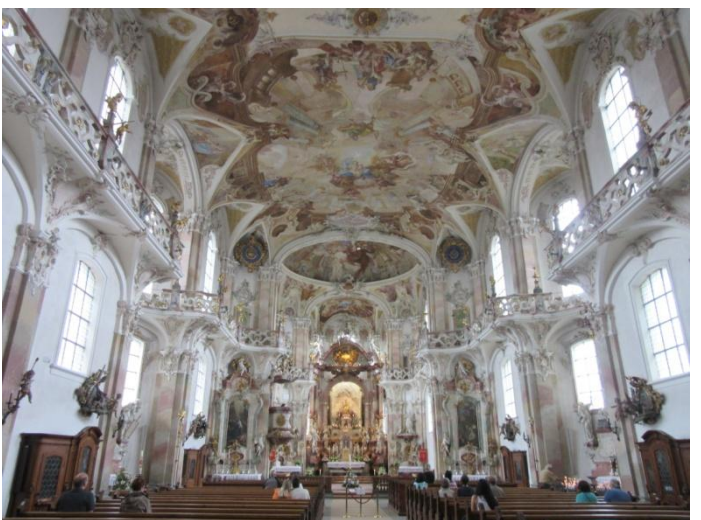

Četrtek: Meersburg, Birnau, Überlingen: 52 km; kolo 39 km

Zjutraj premik proti severu, Langenargen in hitri ogled Friedrichshafena (P 47.65028, 9.49611), do Meersburga, kjer se namestiva na enem od treh PZA-jev v tem mestu. Mestece, ki so ga zgradili škofje iz Konstanz, ko je le-to postalo protestantsko, velja za najlepši kraj ob jezeru. Ob mogočnem fevdalnem gradu in baročno palačo ima lepo zgodovinsko zgornje mesto in živahno promenado ob jezeru v spodnjem mestu.

Ob 12h na kolo in do samostana in bazilike Birnau, ene najlepših nemških rokokojskih zgradb in dalje do Uberlingna. Ob jezeru in višje v hribe odlično uspevajo vinogradi, ki se razprostirajo od juga proti severu.

Med ogledom mesta, utrdb in bogate poznogotske stolnice s petimi ladjami, naju je zajel dež, ki sva ga prevedrila v lokalno z okusno enolončnico, klobasami in pirom. Večer sva zaključila na živahni ulici v Meersburgu in degustaciji odličnih vin ob koncertu lokalnega pihalnega orkestra, vendar le do prihoda nove fronte, ki je vstrajala na srečo le do naslednjega jutra.

Spanje PZA Meersburg, 47.701096, 9.268356 – 14 eur, elektriika, voda, odtoki, wc, tuš

Petek: Konstanz, Stein am Rhein; 116 km

Pot nadaljujeva po severnem delu jezera, najprej do samostana in gradu Salem (47.76802, 9.29376), ki nama ga včeraj zaradi črnih oblakov ni uspelo obiskati s kolesom. Ogledala sva si zanimiv muzej gasilstva, stare konjušnice, grad in gotsko cerkev, samostana pa ne, ker bi vanj lahko stopila le z organiziranim vodenjem.

V nadaljevanju sledi Stockah, nato Radolfzell in ob 12-h postaja v Konstanzu. Ogledava si jezerski del mesta s parniki v pristanišču, mestnim parkom, obzidje s starimi obrambnimi stolpi, skladiščem Konzi iz l.1388, stolnico Munster, mestno hišo. Otok Reichenau sva optimistično rezervirala za naslednji dan.

Sledi prestop meje v Švico in nadaljevanje do planiranega PZA v kraju Steckborn, ki naj bi bil dobro izhodišče za kolesarske izlete. Žal je bilo postajališče odročno na nekem parkirišču med bloki, zato nadaljujemo pot do mesta Stein am Rhein do P pred obzidjem.

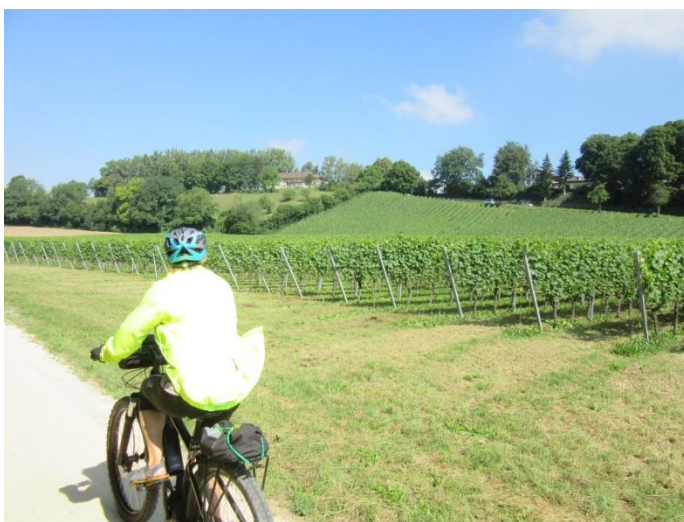
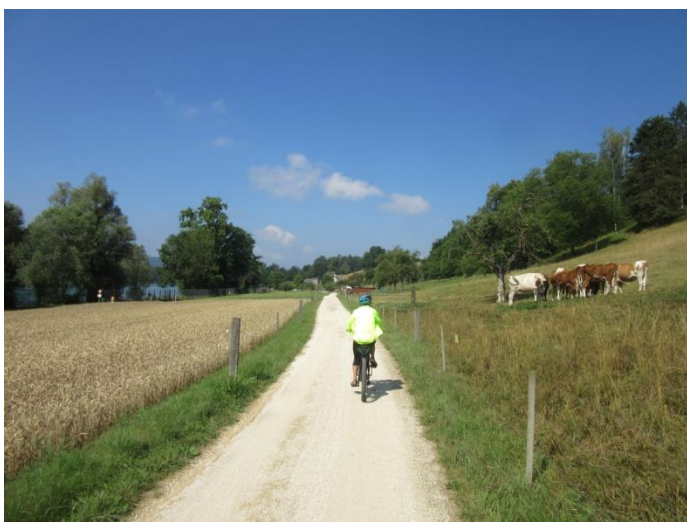

Mesto s številnimi predalčastimi hišami iz 16. stoletja s freskami na pročeljih, je eden najlepših krajev v Švici. Ustanovljen je bil že v času Rimljanov, razcvet pa doživel v 11. stoletju, ko je Henrik II. tu osnoval benediktinski samostan St. Georgen. Mesto z zgornjimi in spodnjimi vrati, mestnem trgu s poslikavami fasad hiš res navduši. V turističnem uradu potrdijo, da je dovoljeno eno spanje na parkiriščih okoli mesta, zato ostaneva tu in zvečer zopet obiščeva tokrat že kar izpraznjeno mesto.

Spanje P Stein am Rhein, 47.661624, 8.858193 ali 47.66250, 8.85453 - brezplačno, ni oskrbe

Sobota: Schaffhausen, Sankt Gallen: 60km; kolo 54 km

Zjutraj ob 10-h na kolo in ob Renu proti renskimi slapovom. Kolesarka navduši, malo ob reki, skozi vinograde, gozdičke in travnike, gori in doli, za tiste s težkimi potovalnimi torbami kar resen izziv. Vmes tudi manjši kraji, kot Diessenhofen ali Bussingen, tudi lep PZA ob kopališču se je pojavil v kraju Gailingen.

Schaffhausen pustiva za kasneje, cesta po levi strani Rena je zaprta zaradi nedavnih neurij, zato naju obvoz preko hribčkov stane kljub štrumu kar nekaj truda. Po izkušnjah je slapove potrebno gledati z leve strani, zato je bil trud bogato poplačan. To so največji slapovi v Evropi, visoki sicer le 23 m, a široki okoli 150 m. Navduši grmenje in količina prelite vode, mavrične pršice, ogledi s turističnimi ladjicami... še fotke in nazaj.

Nazaj glede ogled mesta, romanska stolnica in samostanski križni hodnik s »Schillerjevim zvonom«, Ritterjeva hiša, mestna hiša, Fronwagplatz z vodnjakoma Metzgerbrunnen in Mobrenbrunnen s kipoma najemniškega vojaka in mavrskega kralja, lepe palače in ozke ulice. Po kratkem potepu nazaj še 30 km in

premik naprej do Sankt Gallena, mesta uvrščenega na Unescov seznam svetovne dediščine. Ustanovil ga je irski menih Gal leta 612, 150 let kasneje ustanovijo benediktinsko opatijo, v 9. stoletju z obsežno knjižnico postane središče učenosti in kulture. Središče mesta je veličastna stolnica, zgrajena v 18. stoletju nad kripto z grobnicami opatov, v srednjeveškem mestnem jedru pa so številne predalčaste hiše s pomolnimi okni. Še ogled Marktplatza, negdanje mestne tržnice, Bohla, nekdanje vage, in hiš z umetelno poslikanimi fasadami.

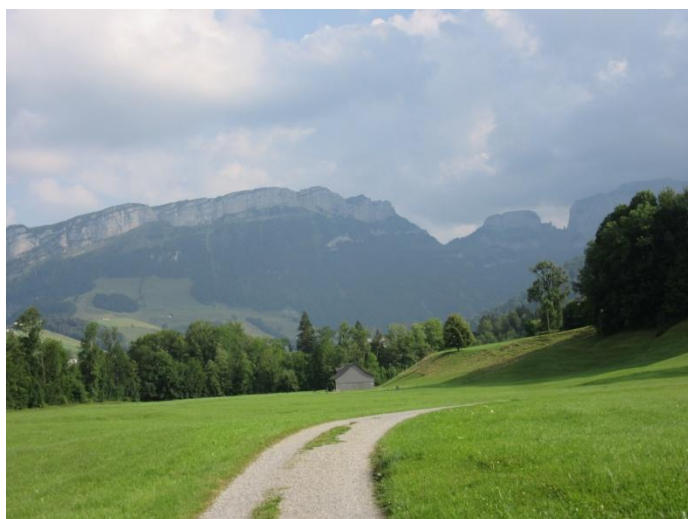
Spanje PZA Sankt Gallen, 47.43363, 9.40477, elektr. voda, odtoki, 16 schf, sobota in nedelja brezplačno

Nedelja: Appenzell: 37 km, kolo 42 km

Zjutraj najprej na ogled opatijske knjižnice s čudovito osrednjo sobano, ki hrani med več kot 150.000 knjig in rokopisov tudi izredne primerke iz 8. stoletja. Nato ogled stolnice, ki je bila včeraj že zaprta in cerkev sv. Laurencija, nekdanje središče reformacije. Še kratek ponoven obvoz lepega mesta in nadaljevanje poti na jug v

Appenzell, ki se je po samostojnosti od St Gallenske opatije l. 1513 pridružil Švicarski konfederaciji. Mesto ima dobro ohranjeno zgodovinsko jedro s poslikanimi lesenimi hišami, lepa je tudi cerkev Sv. Mauricija. Sparkirava na P pri opuščeni termah, na kolo in na raziskovanje okolice. Urnasch in Herisau sta vasici z lepimi lesenimi hišami in rokokojskim cerkvami, pot je lepo speljana po sredogorju med zaselki in vasicami. Pred zasluženim pirom na glavnem trgu še skok do železniške postaje in rezervacija železniških vozovnic za planiran izlet s tako opevanim Bernina ekspresom do Tirana, kar je moja starodavna želja.

Spanje P pri Hallenbad, 47.33410, 9.41203, brezplačno, brez oskrbe

Ponedeljek, 9. julij: Bad Ragaz, Chur 111 km; kolo 26 km

Zjutraj še krajši skok s kolesom do soteske Wasserauen, lokalno izletišče in baza za jadralne padalce, nato naprej proti jugu. Vasi Gais in Trogen imata zanimive poslikane lesene hiše z okrašenimi zatrepi ter hiše z oblogami iz lesenih lusk. Pot, ki nama jo je namenil Garmin brez plačila vinjete, je bila zanimiva in polna navdušujočih razgledov. Vmes obiščeva še Maienfeld, kamor je Jahanna Spyri umestila svojo zgodbo o Heidi. S kolesom sva prirnila v idilično okolje zgodbe, tam pa naletela na trume Korejcev, Japoncev itd. Naslednji postanek je bil Bad Ragaz, eno najiminitnejših letovišč v Švici, zanimivi sta mestna hiša in umetniške inštalacije po mestu, pa hoteli in sprehajalci po lepem parku in golfisti na občestnem igrišču.

Nadaljujeva preko soteske in kasneje planote Tamina do Pfafersa z ogledom cerkve in samostana, nato počasi naprej proti Churu, ki je nastal na mestu nasebine, ki so jo ustanovili Rimljani v 1.st. pnš. Velja za najstarejše švicarsko mesto in je glavno mesto kantona Graubünden. Ker mimo PZA-ja vozijo kamioni iz kamnoloma, se prahu izogneva in se namestiva v senčki campa Au. Do mesta je cca 1 km prijetne kolesarke ob potoku, zato sva hitro v centru mesta na večernem sprehodu in kozarčku rozeja pred spanjem.

Spanje Chur Camp Au, 46.86195, 9.50750, 32 shf, kpl oskrba

Torek: Davos, Klosters, Fluellapass, Pontresina, Maloja: 159 km

Zjutraj nadaljujema ogled mesta. Skozi vrata Obertor v staro mesto, ogled škofovske palače na pobočju nad mestom in stolnice, nekakšno mešanico starega in novejšega, gotskega in romanskega, z lepim oltarnim triptihom in baročno prižnico. Slikovite pohodniške poti v okolici Chura potekajo na višini preko 2.800 m.

Popoldne nadaljujema proti jugu do Klostersa s hitrim ogledom cerkve Sv. Jakoba in prelepimi vitraži Augusta Giacomettija, nato do Davosa, znanega zdravilišča in zimskošportnega središča, v zadnjih letih bolj

znanega po srečanjih Svetovnega gospodarskega foruma. Hiter ogled in sprehod, nadaljujeva preko prelaza Fluela na 2.383 m v spodnji Engadin, mimo mest Susch, Zernez, Pontresina in St. Moritz do konca doline Baseglija v Malojo, ki se nahaja nad istoimenskim prelazom proti Chiavenni ob jezeru Silsersee. Namestiva se na P po nasvetu aplikacije Park4night, čeprav so po celi dolini table za prepoved kampiranja.

Spanje P Maloja, 46.394299, 9.693240 - brezplačno, brez oskrbe

Sreda: St Moritz, 21 km; kolo 66 km

Današnji dan sva namenila kolesarjenju po zgornjem Engadinu. Najprej ob jezeru Sils, kjer je lepa kolesarka po travnikih z izjemno kuliso hribov v ozadju. Nato ob jezeru Silvaplana, kjer pot preide v gozd in preseneti s kar nekaj useki in ozkimi prehodi. Vmes si ogledava camp za prenočitev in že sva v mondenem Sankt Moritzu, rojstnem kraju zimskega turizma, termalnem kopališču, raju za pohodnike in planince. Od prvotne vasi je ostalo bolj malo, pogoltnili so jo hoteli, restavracije in butiki. Okoli jezera Silvaplana, mimo gondole na Corvatsch, ki te pripelja na 3.303 m in nazaj v mesto do ogleda znane bikerske proge. Prisopihala sva na srednjo postajo na 2.005 metrih, za spust s Corviglie na 2.468 m, kamor te pripelje gorska železnica, pa se po ogledu reklamnega filma le nisva odločila. Sve le kakšnih 20 let prestara. Vrnili sva se po drugi strani jezera, kjer pa manjka nekaj kolesarske steze, a ob umirjenem prometu. Po povratku premik v camp Sankt Moritz, ki pa razen ugodne ponudbe za prenočitev ne pusti večjega vtisa.

Spanje Camp St Moriz, 46.47833, 9.82500 - Park&Go 26 shf, kpl oskrba

Četrtek: Pontresina, Berninapass, Tirano, Scuol: 72 km

Danes imava poseben dan počitka. Že zgodaj zjutraj sva bila na P v Pontresini in opravila daljši ogled kraja. Ima nekaj lepih hiš in zanimiv stolp Spaniola, predvsem pa je izhodišče na Piz Bernina, s 4.049 m najvišji vrh Retijskih Alp. Ob 10-h imava rezerviran panoramski vlak Bernina espress, ki te v dveh urah iz 1.775 m preko prelaza Bernina na 2.353 m pripelje po eni najvišje ležečih železniških prog v Tirano v Italiji na 429 m. Proga, ki spada v Unescovo dediščino, z izhodišča v Thusisu, na 122 km prečka 55 tunelov in preko 196 mostov in viaduktov, vključno z zadnjim, najbolj znanim Brusio viaduktom. Po dobrih dveh urah imava

odmor za ogled simpatičnega mesta v Valtelini, za počasno pohajkovanje, za po dolgem času odlično kavico po samo 1 eur, za fribcanje po lokalni tržnici. Ob 14-h imava vlak nazaj, tokrat v hrib z naklonom 7%, ko v dobri uri premaga 1.924 višinskih metrov. Za navdušence tovrstnih potovanj doživetje par exelence.

Po povratku premik v spodnji Engadin v glavno mesto Scuol, slikovito mesto s spodnjih starim delom in zgornjim hotelskim delom, ob vasicah Vulpera in Tarasp in gradom Chaste Tarasp, ki leži na skalnem obronku. Namestiva se na PZA ob kampu, obisk mesta pa zaradi težkih črnih oblakov preloživa na jutri.

Spanje PZA Scuol, 46.79155, 10.29875, 20 eur, el, voda

Petek: Scuol: kolo 64 km

Danes je dan za kolo. Zjutraj sva se preko Scuola podala po lepi sprehajalni poti po obronkih Motta Naluns do prijetne vasice Sent, nato pa v dolino Sinestra proti vasi Zuort in nazaj, skupaj 38 km in 750 m višinske. Pot navduši, pri povratku še obisk spodnjega dela mesta Scuol, ki je poznano tudi po izvirih zdravilne mineralne vode, ki prosto priteka iz več vaških vodnjakov. Po prijetnem tuširanju v kampu se popoldne odločiva še za en skok do S-charl, po cesti, ki se do polovice vzpenja po gozdu z zeleno praprotnjo, konča pa pri vhodu v rudnike svinca, kamor zaradi pozne ure nisva vstopila – skupaj 26 km in preko 600 m višinca. Zvečer še sprehod do mesta, ki pa je že ob 21 uri zapiral vrata restavracij in barov, kot se za hribe spodobi.

Sobota: Val d'Uina, Bruneck: 243 km,

Zjutraj še skok do znane mtb poti po Val d'Uina, ki leži v vzporedni dolini le nekaj km od našega kempa. Na žalost je bila zaradi včerajšnjega dežja problematična, prevozna in »prenosna« pa le s klasičnimi mtb kolesi.

Po hitrem tušu se odločiva za pot proti Dolomitom. Še ogled vasic Ardez in Guarda nad reko Inn z lepimi poslikavami pročelij hiš in dalje do Zerneza, preko prelaza Fuorn do mesta Mustair s samostanom, ki ga je l. 780 ustanovil Karel Veliki. Samostanska cerkev je okrašena z dobro ohranjenimi romanskimi freskami.

Po prehodu meje so bile nekaj časa vse črpalke zabasane, tako, da sva z rezervo pripeljala do Merana. Za načrtovano spanje na P pri postaji (46.6742, 11.14950) se nisva odločila predvsem zaradi prenatrpanosti z avtomobili in sparjene vročine, ki je kar nekaj časa nisva bila vajena. Kljub temu sva si mesto ogledala, se sprehodila ob reki Passirio in gotskem Doumu, predvsem pa razveselila camperista, ki sva mu odstopila P.

Avtocesta proti Bolzanu je bila zatrpna s stoječimi kolonami, na srečo sva se odločila za staro cesto in od spodaj gledala moderno kalvarijo. Po dobri uri sva se parkirala v Brunecku na znan P pod železniško postajo. Še skok v živahno mesto in za razliko od Švice pijuckanje ob dobrem džez ansamblu do poznih ur.

Spanje P Bruneck, 46.79556, 11.93000, 3 eur, brez oskrbe

Nedelja: Bruneck: kolo 28 km

Jutranja kavica v mestu je pokazala, da vstajava prezgodaj, kar je potrdil tudi še zaprt grad, kamor so umestili razstavo znanega himalajca Reiholda Messnerja. Mesto je prijetno, kasneje vsi drejo na nedeljsko mašo. Sestavljeno je iz glavne ulice v starem delu mesta z lepimi poslikanimi hišami ter delom izven mestnega obzidja, ki gosti restavracije in hotele ob glavni aveniji. K sreči sta brat in sva kinja prišla iz Ljubljane ob napovedani uri, da smo se hitro pripravili za popoldansko kolesarjenje po kolesarki, ki poteka mimo naših avtomobov na parkirišču. Bruneck in okolica je dobro pripravljena na trume kolesarjev, ki se vsakodnevno valijo proti Dobbiacu ali Brixnu na drugo stran, ali v dolino Aurina ali Val Badia na S in J.

Odločimo se do 14 km oddaljenih »piramid iz blata«, pri tem pa nismo računali na 720 m višincev na osmih kilometrih, ki so jih na našem forumu poročevalci nespretno razglasili za dobrih 100 m. Kljub grizenju kolen smo bili na koncu bogato poplačani, saj znan pojav izpiranja sipkega materiala ni ravno pogost. Zvečer klasika v mestu, čeprav je bila sobota bistveno živahnejša od nedelje. Očitno nekateri še hodijo v službe.

Spanje P Bruneck, v nedeljo brezplačno

Ponedeljek, 16. Julij: Bruneck: kolo 48 km

Zjutraj ponovno na kolo proti Valle Aurina. Prvi cilj so bili slapovi pri Campo Tures, znanem kraju pohodnikov in turistov. Od izhodišča (46.913955, 11.969971) nas lepa gozdna pot pelje še ca 20 min peš do treh slapov, od katerih ima največji 40 m vodopada. Nato nadaljujemo do gradu Taufers, nekaj km naprej in do žičnice na izhodišču za smučišče Speikboden (46.933705, 11.93717), kamor smo nameravali zvečer premestiti avtodom. Ob povratku nas je zajel prvi naliv, ki smo ga prevedrili pri gradu in drugi pri slapovih. Zaradi slabe vremenske napovedi sva ponovno prespala v Brunecku, ponoči je kar dobro zlivalo.

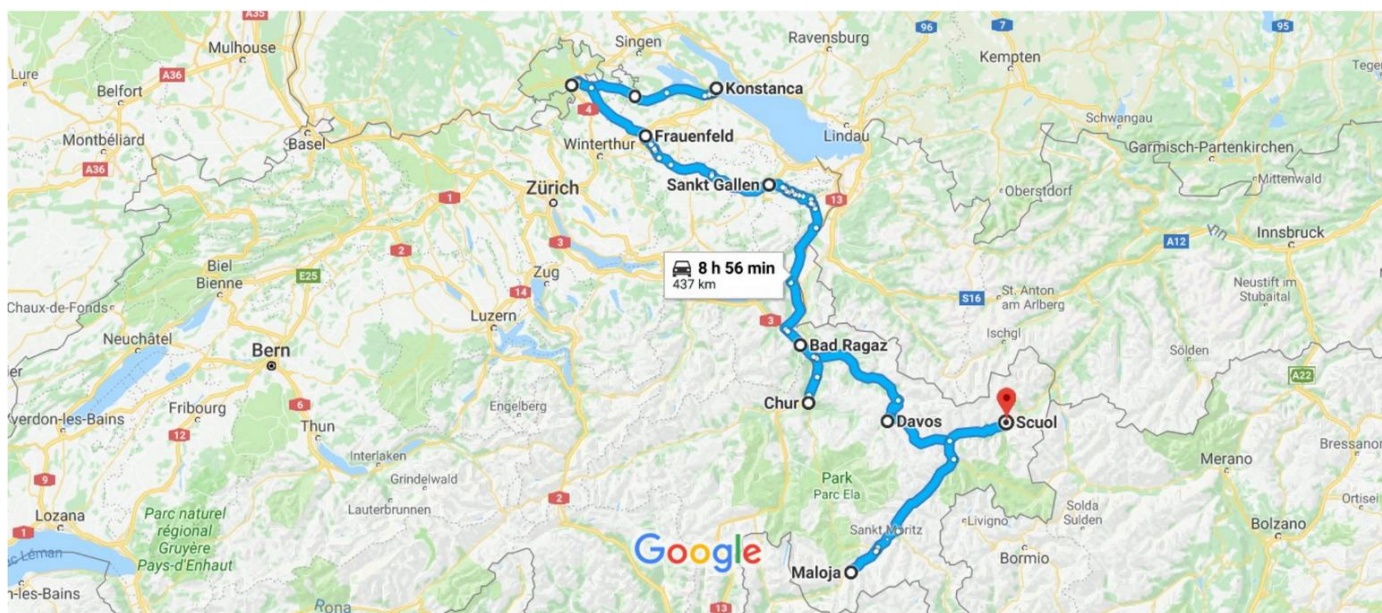
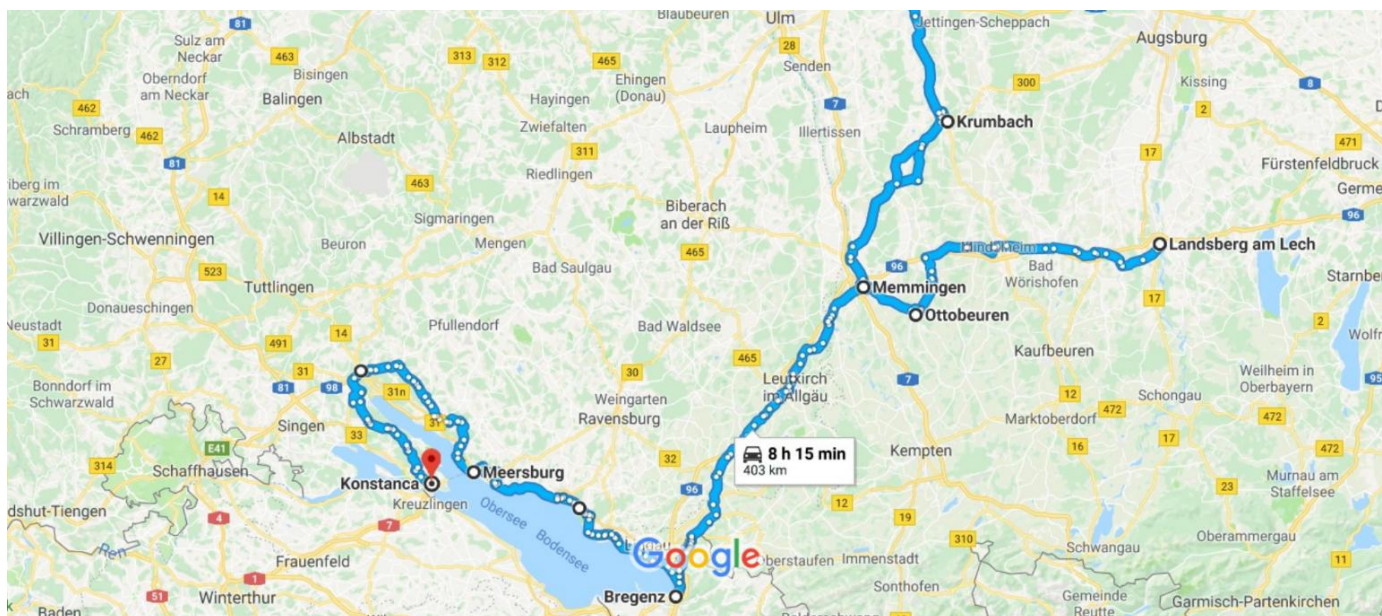
Torek, Muhlbach; kolo 52 km; 283 km do Ljubljane

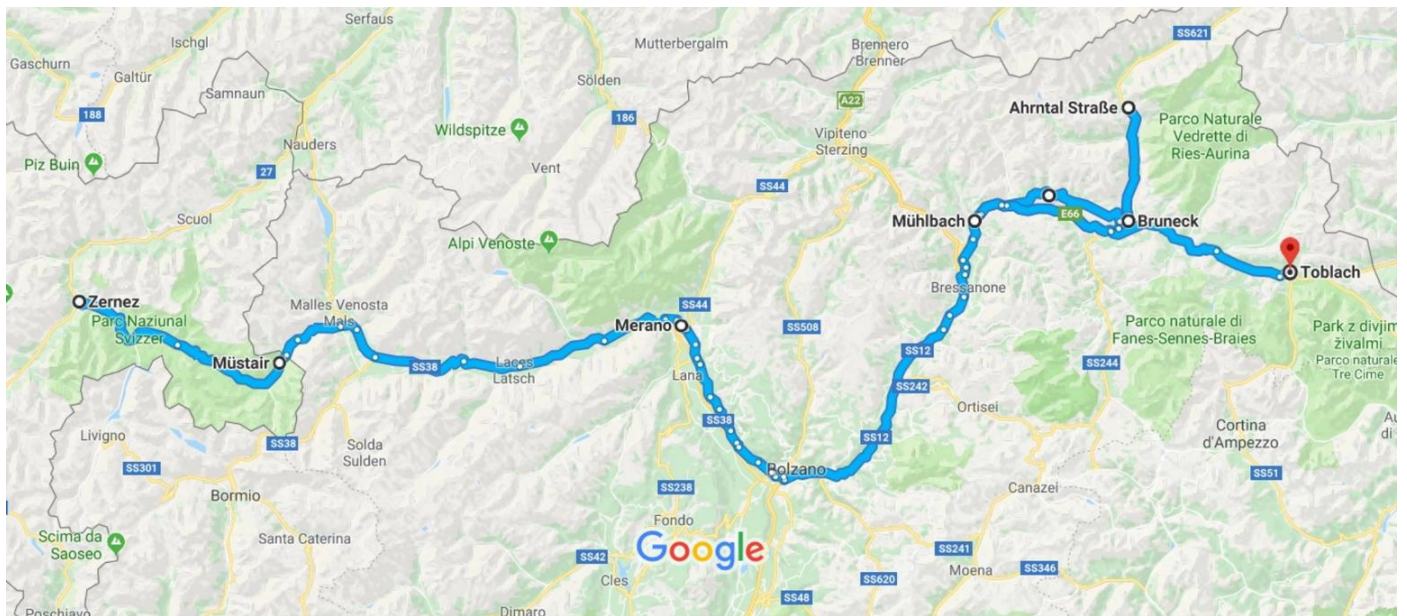
Načrtovan izlet do konca doline so preprečili črni oblaki na severu, zato pa je bilo lepše na zahodu. Odločimo se za izlet do Muhlbacha, prijetnega mesteca na kolesarki proti Brixenu. Prijetno eno in pol urno kolesarjenje ob reki Rienca, pa tudi čez hribčke, gozdove in pašnike, pot je lahko obladjiva in dobro označena. Na cilju zaslužen pirček in pot nazaj, kar nam je vzelo 4 ure.

Po hitrem kosilu se ob 16-h, predvsem zaradi slabe vremenske napovedi, odločiva, da se vrneva proti domu. Izbereva »hitro« varianto preko Avstrije – Dobbiaco, Lienz, Spittal, po avtocesti mimo Beljaka in skozi Karavanke (dvomesečna vinjeta še velja)... Ob 21,20 sva že večerjala doma, zadovoljna in z novimi načrti.

V 16 dneh sva prevozila 1.828 km z avtomodom in 519 km s kolesi s pomočjo elektrike, kar je v naših letih že dopustno. V glavnem opažava, da so tudi klasični popotniki s torbami in navadnimi kolesi vse bolj redki. Očitno doba elektrifikacije koles hitro napreduje. Planinci in pohodniki to uporabljajo že kar nekaj časa, če upoštevamo gondole in sedežnice

Milojka in Damjan, julij 2018